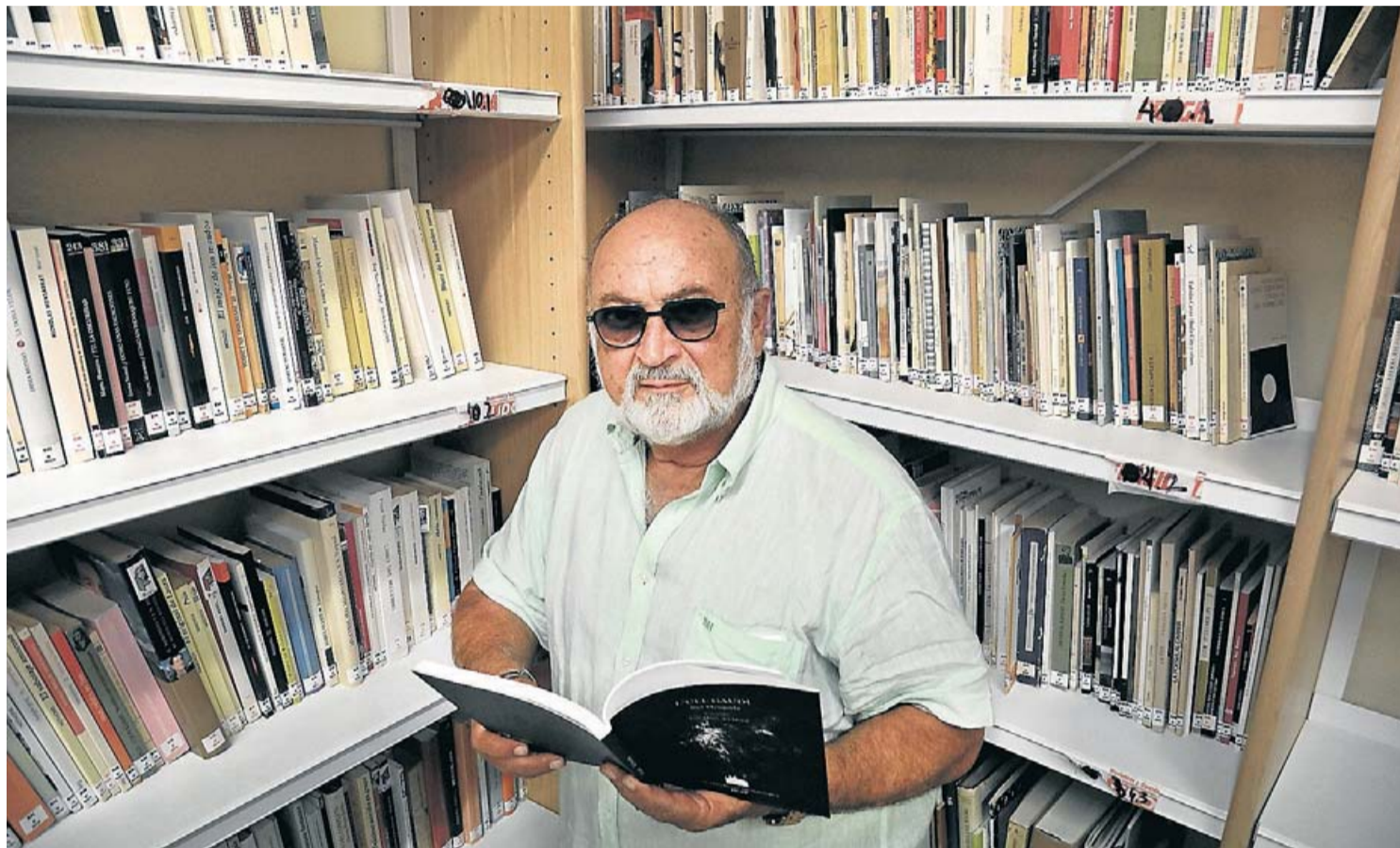

Biel Mesquida

Premi Trajectòria de la Setmana del Llibre en Català

Des que va sacejar la literatura catalana amb 'L'adolescent de sal' (1977), Biel Mesquida ha construït una trajectòria exigent i versàtil, recompensada ara per la Setmana del Llibre en Català. L'autor fa balanç de la seva carrera i avança detalls del pròxim títol, 'Encarnacions', que publicarà LaBreu aquesta tardor

ISMAEL VELÁZQUEZ

“A la llengua li faig fer el que vull”

◆◆◆◆◆ Clàudia Darder

El dia d'aquesta entrevista plou moltíssim, les gotes d'aigua s'estampen fort a terra, talment les paraules de Biel Mesquida al cervell de què les llegeix o les escolta. El poeta rebrà durant la Setmana del Llibre en Català el premi a la trajectòria, un reconeixement que no s'esperava i que l'emociona. D'ençà que va començar a escriure, ha tingut problemes per publicar. La seva primera novel·la, *L'adolescent de sal*, va ser perseguida per la censura. Cita l'ARA a Santa Maria, el seu paradís d'infantesa mallorquí, on “durant el segle XX encara eren al XIX, on la vida era agrícola”. Però Mesquida té una altra cara, definida per la part familiar que vivia prop de Gomila, on “esclatà la modernitat, hi havia estrangers, vida als bars i festa”. Son pare i sa mare eren mestres; no és casualitat, per tant, que el poeta nasqués en una escola.

No molta gent pot dir que el van parir en una escola. Ma mare va decidir que pariria allà

on feia feina. Per això vaig néixer en una escola de Castelló de la Plana. Vaig passar els primers anys de vida allà, i entre els dos i tres anys vaig aprendre a escriure. Vaig venir marcat per la lletra, encara que m'entusiasmen i he viscut sempre en favor de les ciències. Sempre he tingut llibres a l'abast.

Sou un home de lletra que l'any 1964 arriba a Barcelona per estudiar ciències biològiques.

M'agradaven les dues coses, motiu pel qual em van dur al psicòleg quan encara anava escola a Manacor. A la Universitat de Barcelona, la facultat de ciències i la de lletres estaven molt a prop, i anava d'oient a les classes de lletres. Em sent fill de la UB. Va ser casa meua en sortir d'una Mallorca grisa, dictatorial, conservadora, on vaig haver de fer les meves primeres classes de català clandestinament. La societat era molt oiosa i poc lliure. No m'agrada el victimisme, però jo em vaig sen-

“EM CARREGARIA UN 50% DE LES COSES QUE S'EDITEN, NO HI HA FILTRES”

tir perseguit i maltractat per la policia a Mallorca. Amb 14 anys. Mai no he militat a cap partit, però he estat company de viatge de les esquerres, especialment nacionalistes catalanes i independentistes. Pensava que, en aquest punt, tenint en compte que Franco morí el 1975, només m'hauria de dedicar a llegir i escriure.

¿Voleu dir que, a banda de ser escriptor, heu de militar en altres causes?

Som una societat que té una gran inèrcia històrica, i hem de continuar lluitant per les causes més antigues: els treballadors, la llengua i la cultura catalana, el territori, l'explotació de les multinacionals, el medi ambient, les dones, el col·lectiu LGTBQI+... Jo vull ser un soldat de la cultura, però de la que estic creant. Si un sap cavar una trinxera, hauria de dedicar-se a fer-ho; si un sap escriure, hauria d'escriure. Però no, en aquest pa-

ís català hem d'escriure, hem de cavar una trinxera i ho hem de fer tot.

La Setmana del Llibre en Català us reconeix la trajectòria, que va començar amb la vostra primera novel·la perseguida per la censura, *L'adolescent de sal*. Com recordau aquells temps?

No he tingut mai una recepció fàcil, des de les redaccions escolars. Em criticaven la cruesa, ser massa descarnat i crític. Ja de jove no era convencional. Mai no he tingut fàcil publicar, malgrat els premis. He estat temporades molt llargues sense fer-ho. Mai no he tingut ningú que comptàs amb mi de manera regular. He hagut de picar pedra sempre. I tot va començar amb *L'adolescent de sal*. Les editorials no la volien, la censura no la volia, tot i haver guanyat el Prudenci Bertrana. Si una cosa bona, entre cometes, he tingut sempre és que som voluntariós i caparrut.

Crua, descarnada, crítica. ¿És així, la vostra literatura?

Més bé diria que tota la meua literatura és experimental. Som un escriptor de ruptura infinita. Els temes són els que són: amor, odi, fornicació, dolor, joia. El meu ideal sempre ha estat ser una llengua, escric amb intenció de perdurar. Escric per als meus contemporanis, però també per a les lectores del futur. M'emociona llegir quatre versos que han sobreviscut milers d'anys. Si passa mai això amb els meus, haurà valgut tot la pena. Som ambiciós.

Aviat publicareu *Encarnacions* amb LaBreu. ¿Us fa por que passi desapercbut, amb tanta novetat? Vivim un moment en què hi ha molta pol·lució de publicacions. Una literatura sana ha de tenir tota casta d'obres, evidentment. N'hi ha d'haver de perdurables i altres d'usar i tirar. M'odiaran pel que diré, però em carregaria un 50 per cent de les coses que s'editen, no hi ha filtres.

Què hi trobarà, el lector, a *Encarnacions*?

Encarnacions és un compendi dels articles que he publicat a diferents mitjans els darrers cinc o sis anys. Sempre he considerat que els mitjans, on col·labor des dels 80, han estat el meu laboratori literari. En aquest volum s'hi veurà el meu univers. Malgrat que siguin textos ja escrits, hi ha molta feina de correcció, d'edició, de transformació. Mai acabes d'escriure ni d'adobar les paraules. La gran sort d'aquest llibre és que tindrà un pròleg del corrector, Nicolau Dols, i un postfaci de Sebastià Perelló. Dues mirades diferents sobre les mateixes línies.

¿Us preocupa el procés de degradació de la llengua catalana?

Sí. Falta autoestima, cap a un mateix, cap als altres. Si tinguéssim això, no estariem en aquest procés de degradació. Jo m'estimo a mi i a allò que surt de mi, que és aquesta llengua que intent que sigui epifànica, creativa. A la llengua li faig fer el que vull, la puny, l'estir, l'atip. A la gastada i molla la faig volar, la retur. Returar la llengua és una forma de creació. Faig meua la llengua, la faig nova, faig que el lector quedi embambat.◆◆